

Beskæringsofre viser den faglig pointe

HAVE & LANDSKAB. På årets grønne fagudstilling vil forskere gå til yderligheder for at bevise at det er en god idé med løbende opbygningsbeskæringer af bytræer

Af Lars Thorsen

Man tugter den man elsker. Et passende ord-sprog for det som Oliver Bühler kommer til at foretage sig på årets Have & Landskab i Slagelse. Bühler er lektor på Institut for Geovidenskab og Naturforvaltning på Københavns Universitet. Han har tænkt sig at fælde op til fire store, sunde træer i bytræarboret og slæbe dem med til Have & Landskab for at vise dem på universitets stand.

I sin forskning fokuserer han ellers på bytræers vækstvilkår og forsøger at udvikle værktøjer som forbedrer deres trivsel. Og det inkluderer som regel ikke at fælde 10-12 meter høje træer der trives.

„Men til denne udgave af Have & Landskab har vi besluttet på meget håndgribelig måde at vise at det er en fordel at beskære bytræer løbende. Vi fælder simpelthen nogle træer som har fået lov til at vokse uden at blive beskåret og nogle træer som har fået en løbende opbygningsbeskæring. Vi fremviser resultaterne af disse to tilgange på vores stand på udstillingen,“ forklarer Oliver Bühler.

Træerne vil blive stillet på skrå med bunden på jorden og kronen hen over en buk eller lignende. Så kan gæsterne for en sjælden gangs skyld være i øjenhøjde med trækronerne og få et indblik i hvad beslutningen om at beskære eller ikke beskære gør ved kronen.

Det skal siges at kronerne vil blive let beskåret af hensyn til udsynet til kronens overordnede struktur og ikke mindst transporten fra bytræaboretet i Hørsholm til Have & Landskab i Slagelse. Rødderne bliver heller ikke taget med på grund af transporten.

Den temporære krone

Hovedpointen er klar og har været fortalt flere gange: Beskær løbende, og mens grenene er små, frem for at vente i

tyve år og derefter give træet en voldsom beskæring når det er blevet for stort til byrummet. Men det er absolut også en af de faglige indsigter som tåler gentagelse hvis man ser på beskæringerne rundt omkring i byrummene.

„Vi kan praktisk talt ikke have træer i byerne uden at vi på et tidspunkt skal ind og manipulere dem med beskæresaksen. Lad os sige at du modtager nogle fem meter høje træer fra en god planteskole hvor planteskolegartneren i sin opbygningsbeskæring har gjort meget for at gøre det harmonisk, og det har en fin krone, og det lever op til den nye standard for planteskoletræer... alligevel bør du beskære træet for at sikre at bundgrenene og de grene der sidder i den temporære krone ikke kommer til at sidde i vejen i byrummet med tiden,“ understreger Oliver Bühler.

Det er især kravet om frihøjde på trafikarealer som betyder at vej- og bytræer ofte kommer ud for nogle voldsomme beskæringer. Driftsfolkene tog ikke højde for træets udvikling på stedet, og pludselig er der behov for at skære tykke grene over. Det øger risikoen for svampeangreb, reducerer vandtransporten og sænker træets levetid.

Beskær også i parker

Det er ikke kun langs vejene at anlægsgartnere og driftsfolk bør beskære træerne for at sikre at de passer med omgivelsernes krav. „F.eks. er der også mere uspecificerede krav i parker om at man skal kunne færdes på stier og veje, så her bør parkforvaltere og grønne fagfolk også se mange år frem når de vurderer om der skal beskæres eller ej,“ lyder det fra Oliver Bühler.

Træer i bymiljøer og parker må tilpasse sig omgivelsernes krav til både færdsel, sikkerhed og den daglige drift. Det fik Oliver selv syn for da den driftsansvarlige i bytræsarbo-

retet en dag ringede til ham. Grenene på de træer som forskerne fra Københavns Universitet havde ladet være med at beskære, havde nemlig bredt sig så meget ud og så lavt at han ikke kunne slå græs rundt om dem længere. De træer anlægsgartneren brokkede sig over, var netop dem som nu bliver præsenteret på Have & Landskab i år.

Så når træerne er fældet og kørt mod Slagelse og de værste stød er fjernet fra jorden, kan græsklipperen igen køre frit i bytræsboretet med en glad fagmand i sædet - med mindre han selvfølgelig er på fagudstilling.

Livsforlængende tiltag

Det er stilkeg (*Quercus robur*) og småbladet lind (*Tilia cordata*) som må lade livet på den generelle oplysnings alter. I sin tid ankom de som cirka 3 meter høje 10-12'ere (stammeomkreds i cm) og blev plantet i Bytræaboretet i 2001. I de første mange år var det Oliver Bühler selv og nu adjungeret professor i Parkteknologi ved Københavns Universitet, Palle Kristoffersen, som beskar træerne med stangsaks. I de sidste par år er beskæringsarbejdet blevet foretaget af en arborist med en lift da træer kom op i 10-12 meters højde.

I slutningen af maj eller starten af juni bliver de så fældet og i august kørt til Slagelse hvor Oliver Bühler skal lave indlæg på Fagligt Forum om resultaterne som han også skal præsentere på standen. Det glæder han sig til.

„Vi påviser jo at det løser mange problemer i fremtiden at man laver en opbygningsbeskæring som er forberedende på en opstamning. Det er et livsforlængende tiltag for træet. Hvis du udfører beskæringen i god tid og på små grene, så kan du sagtens ende med at få et kvart eller et halvt århundredes længere levetid ud af træet eller mere til,“ siger Oliver Bühler. □

Adjungeret professor Palle Kristoffersen og lektor Oliver Bühler fra Københavns Universitet kigger nærmere på en af de stilkege som snart bliver fældet og kørt til universitets stand på Have & Landskab '15. Foto: Mikkel Priess.

Gartnerens barkflis

Den rigtige dækbark til den rigtige pris

Vi er klar med forskellige typer kvalitetsbark til omgående levering. Hele læs leverer vi fragtfrit.

Pris kr./m ³ excl. moms	SJÆLLAND	JYLLAND/FYN
Granbark, fra	180,-	200,-
Fyrrebark, 20 til 60 mm, fra	215,-	235,-
Vedflis/træflis, fra	180,-	200,-
Spagnum, fra	180,-	200,-

Varene kan desuden afhentes ab lager. Ring 4064 6810
Ved større mængder: indhent venligst tilbud

Vi er også leveringsdygtige i
Svensk granit
med levering direkte fra brud i hele Sverige
Indhent venligst tilbud

Kumlehusvej 1, Øm, 4000 Roskilde. Tlf. 47 52 47 00
Richard Nielsen, mobil 4064 6810. richard.nielsen@dsvtransport.dk

Miljørigtig ukrudtsbekæmpelse

NESBO Ukrudtsbrænder, model GF/E

- Effektiv og miljørigtig ukrudtsbekæmpelse
- Udviklet til langvarig drift
- Fås både som "walk-behind" samt til traktor og redskabsbærer

Lagerførende GF forhandlere:

JYLLAND-FYN		SJÆLLAND	
Almas Park & Fritid A/S	Tlf: 9633 0300	A/S Hædrup Maskinforening	Tlf: 4618 5544
Dansand A/S	Tlf: 9656 4100	Helsingø Maskinforening A/S	Tlf: 4879 5122
Hans Holm A/S	Tlf: 7464 4094	Jærlunde Maskinforening A/S	Tlf: 4733 4500
Heming Skov Have & Park ApS	Tlf: 9712 9111	Kosan Gascenter København	Tlf: 4362 3020
Kosan Gascenter Ålborg	Tlf: 9814 9966	Sivertsen A/S	Tlf: 4675 5522
Motorcentrum A/S	Tlf: 8682 5433	Svenningsens Maskinforening A/S	Tlf: 3250 2902
Rimas ApS	Tlf: 9666 0399		
Sørensen og Lynggaard A/S	Tlf: 8662 9200	ETR-Service ApS	Tlf: 6262 2722